

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD  
V BRNĚ

# PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986



BRNO 1989

te einer sterilen Fläche abgeteilt; auf dem mittleren, grössten, ist eine mächtige Kulturschicht aus schwarzer Erde. Insgesamt hat man 15 eingetiefte Objekte festgestellt; sofern sie datierbar sind, gehören sie in die jüngere schlesische Kultur /R HB<sub>2-3</sub>/. Ähnlich können wir auch die Mehrzahl der Lesefunde datieren. Von diesen stammen jedoch auch Belege von einer Besiedlung der Lokalität in der Endphase der Entwicklung der Kultur mit Linearkeramik.

Ungefähr 1 km in Luftlinie nach Südwest befindet sich in der Flur "Pískovna" eine spätlygellzeitliche Siedlung. Bisher hat man hier nur Lesefunde durchgeführt, aus welchen eine grosse Keramikkollektion und Spaltindustrie stammt. Nach den Ergebnissen der Analysen hat die Keramik - auf der Einflüsse der Jordanov Gruppe sowie der Trichterbecherkultur sichtbar sind - die nächsten Analogien auf den Siedlungen in Uh. Brod - Kyčkov, Charváty, Služovice/Iněvošice und in Objekt 4/84 in V. Hoštice /Janák 1988/. Nach diesem können wir auch die Hájover šneolithische Siedlung in den Zeitabschnitt zwischen den Horizont der Phase MBK IIb und Beginn der Boleráz Gruppe datieren.

#### GRABUNG AUF HRADISKO BEI SVITÁVKY /Bez. Blansko/

A. Š t r o f , Museum Boskovice, R. P r o c h á z k a , AÚ ČSAV Brno

Bei der Fortsetzung der Grabung auf der Anhöhe Hradisko waren in dieser Saison Schichten aus der älteren und mittleren Bronzezeit in der Befestigung am Südhang untersucht worden, es setzte die Abdeckung des Innenraumes eines mittelalterlichen Turmes fort, man öffnete 2 Sonden am Ostrand und eine Sonde am Nordrand des Hanges. Wiederum wurden Funde der Jevišovicer Kultur erfasst, markant ist eine Besiedlung seit dem Ende der älteren Bronzezeit bis zu Beginn der jüngeren Bronzezeit belegt. Markante Belege einer Besiedlung und Befestigung der Anhöhe fallen in die Wende zwischen dem 11. - 15. Jahrhundert.

#### DOKONČENÍ ZÁCHRANNÉHO VÝZKUMU V LANŽHOTĚ /okr. Břeclav/

Jaroslav P e š k a , Regionální muzeum Mikulov, Ivo R a k o v s k ý , AÚ ČSAV Brno

V dubnu 1986 byl dokončen záchranný výzkum v trati "Podsedy", zahájený na podzim roku 1985 /Peška - Rakovský 1987, 72/.

V závěrečné fázi prací byla prozkoumána další polozemnice horákovské kultury a obydlí z doby laténské. Na dně horákovského objektu 12 byl odkryt hrob s kostrou v natažené poloze na zádech, orientovanou Z - V; Pod hrudníkem ležela železná ocelka se zbytkem textilie, umožňující pouze rámcové datování hrobu do doby hradištní.

#### L i t e r a t u r a :

Peška, J. - Rakovský, I. 1987: Záchranný výzkum v Lanžhotě /okr. Břeclav/, PV 1985, 72.

Beendigung der Rettungsgrabung in Lanžhot /Bez. Břeclav/. Die Schlussarbeiten brachten weitere Halberdhütten aus der Hallstatt- und Latènezeit; Auf dem Boden des Objektes 12 fand man ein slawisches Skelettgrab, das nur einen eisernen Feuerstahl enthielt.

#### SÍDLIŠTNÍ LOKALITA U ÚSTÍNA /okr. Olomouc/

Vít D o h n a l , Krajské vlastivědné muzeum Olomouc

/Obr. 16:19, 20/

V letech 1984 - 1986 nalezl J. Kuja z Olomouce na polích jihozápadně od Ústína větší množství střepů, přesleny, zlomky rohovcových čepelí a fragmenty broušených kamenných mlatů. Nálezy pocházejí z mírného, k západu obráceného svahu nad potokem, v prostoru bývalého mlýna Spálenec, v jehož blízkosti prokopal J. Wankel známou halštatskou mohylu /Wankel 1885/. Kromě toho se nedaleko od Spálence nachází slezskoplatěnické sídliště /Trnáčková 1965/. Nynější materiál

pochází z okolí nápadné sníženiny pod vysokofrekvenčním vedením.

Zachráněný materiál obsahuje eneolitickou keramiku /tunelová ucha, lištovitě zasílené okraje s "románskými lisénami"/, dále nálezy z období věteřovské skupiny a středodunajské mohylové kultury, velmi hojná je keramika lužických popelnicových polí stupňů HB - HC /našla se také mištičkovitá puklice z bronzového plechu a kamenný brousek s nedovrtaným otvorem na zavěšení/. Méně časté jsou střepy pozdně halštatské. Zastoupen je i mladý latén /tuhová keramika/ a objevil se i střep mladohradištního či středohradištního stáří. Ze středověkého materiálu stojí za zmínku zlomek ložtického poháru.

#### L i t e r a t u r a :

Trnáčková, Z. 1965: Zprávy VÚ Olomouc č. 121, 28.

Wankel, J. 1885: Královský kopec u Těšetic, ČVMSO 2, 93-94:

Siedlungslokalität bei Ústín /Bez. Olomouc/. Unweit von der Fundstelle des bekannten hallstattzeitlichen Hügelgrabes /Wankel 1885/ hat man eine Siedlung der Lausitzer Urnengräberfelderkultur der Stufe HB - HC /Trnáčková 1965/ und nun ausser diesen auch Aeneolithikum, Věteřover Gruppe, mitteldanubische Hügelgräberkultur, HD, junge Latènezeit und frühes sowie hohes Mittelalter festgestellt.

#### ZJIŠŤOVACÍ SONDAŽ NA HRADISKU V KOKORÁCH /okr. Přerov/

Vít D o h n a l, Krajské vlastivědné muzeum Olomouc

/Obr. 16:14-18, 40/

Hradisko v Kokorách patří k lokalitám, které jsou sice už dlouho známy /Wankel 1890, 226/, ale novější literatura se o nich vyjadřuje s určitou rezervou /Knies 1902, 58-59; Podborský 1970, 201/. Proto v roce 1986 provedlo olomoucké muzejní pracoviště zjišťovací řez opevněním, když už před tím roku 1982 jsme ho kartograficky zdokumentovali.

Zjišťovací sonda o rozměrech /21 x 1 m byla umístěna asi do poloviny délky mírně obloukovitě se stáječícího valu, a to tak, že začínala svým severním koncem na okraji užitkové plochy, pokračovala přes valový násyp, dále protála obranný příkop a malý násyp na jeho vnější straně. Získaný řez potvrdil, že skutečně jde o umělou fortifikaci, která od ostatního terénu oddělovala malou ostrožnu, obtékanou ze severní strany meandrující říčkou Olešnicí. Valový násyp je hlinitý s množstvím menšího kamení a jen s ojedinělými velkými kameny na bázi valu. Těleso valu leží na asi 25 cm silné kulturní vrstvě, v níž se našlo kromě dvou kamenných drtelů několik nedatovatelných střepů z hrubých nádob. Jádrem valu tvoří červeně vypálená hlína /80 cm/, kterou překrývá asi 50 cm silný plášť ze světle hnědé zeminy s množstvím kamení. Na vnější straně červenavého jádra se rýsovaly zbytky dvou vodorovných trámů o průřezu 15 a 30 cm. Ze situace bylo zřejmé, že jde o pozůstatek čelní dřevěné spálené stěny. Na vnitřní /zadní/ straně valového násypu nebyla zjištěna žádná stopa po dřevěné či jiné opěrné konstrukci. Celková šířka valové hrady se dá odhadnout asi na 2 m. Před dřevěnou líčí se do podloží zařezávala asi 2 m široká, směrem ven mírně skloněná berma bez kulturní vrstvy. Tvar ani velikost příkopu se nepodařilo zjistit, protože světlá jílovitá zemina s drobným kamením, která je součástí destrukovaného valu, sesunutého do příkopu se nedala odlišit od rostlého terénu, v němž byl příkop vyhlouben. Pouze podle slabé příměsi tmavší hlíny, která se přece jen do příkopu dostala, se zdá, že příkop byl jenom asi 1 m hluboký. Před příkopem byl ještě druhý, menší val, nasypáný ze žluté jílovité zeminy, bez jakéhokoliv zvrstvení. Rovněž kulturní vrstva pod tímto vnějším valem chyběla.

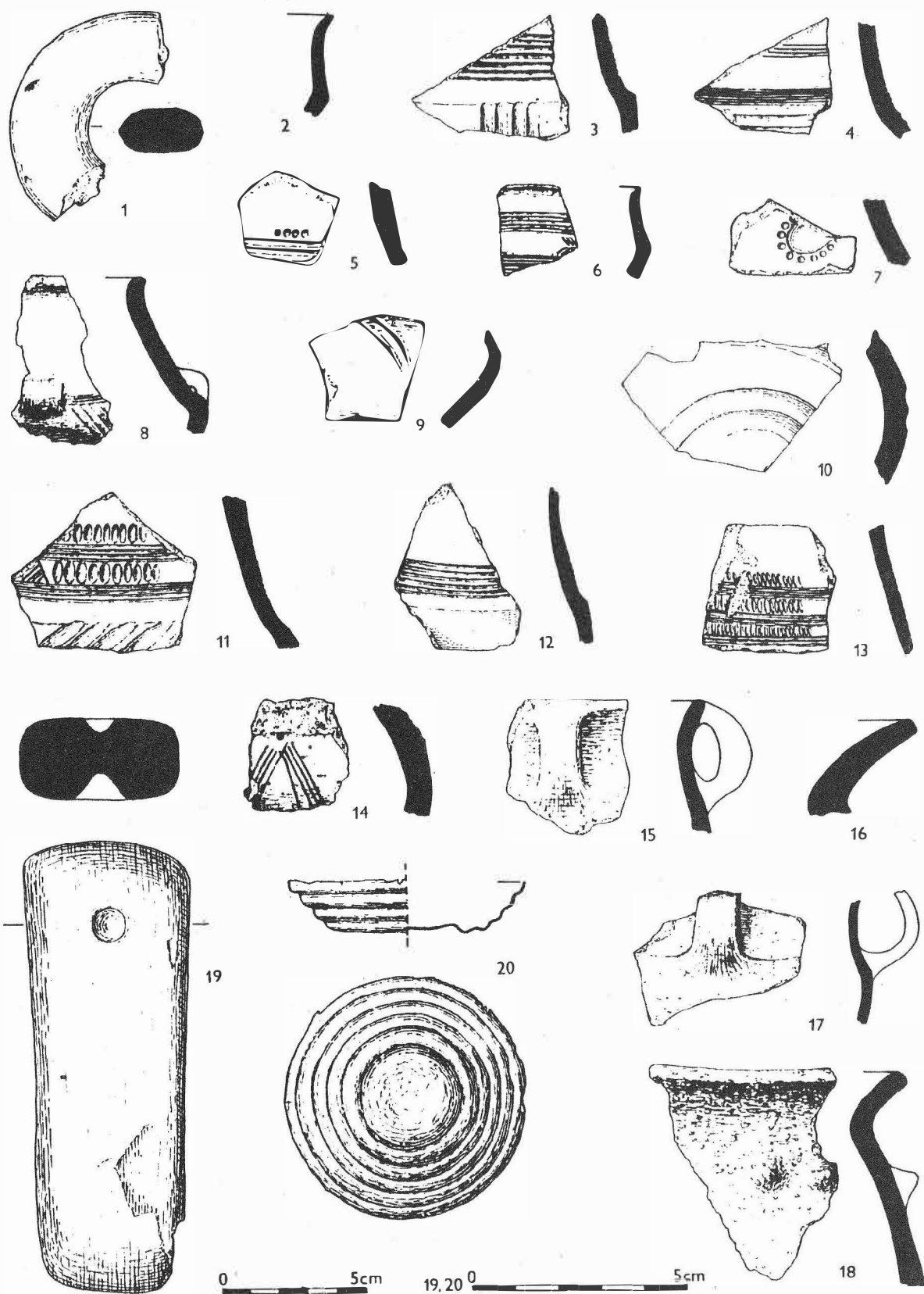
V získaném materiálu je hojně zastoupena věteřovská keramika. Většinou jde o hrubé hnědočervené nebo hnědé hrnce, někdy i s obvyklou dvojicí pupků pod okrajem. Vyskytly se však i střepy z menších nádob s typickou povrchovou úpravou /matné leštění, připomínající kůži/. Méně početné jsou střepy z keramiky mladších fází kultury lužických popelnicových polí /HC, příp. i HD/. Kromě úlomků mazanice se objevilo i několik zvířecích kostí. Podle určení dr. J. Beneše, CSc, z paleontologického odd. NM v Praze šlo o koně a skot.

#### L i t e r a t u r a :

Knies, J. 1902: O některých předhistorických hradištích na Moravě, ČVMSO 19, 55-61.

Podborský, V. 1970: Mähren in der Spätbronzezeit und an der Schwelle der Eisenzeit. Brno.

Wankel, J. 1890: Archäologische Wanderungen in der Umgebung von Olmütz, MCC 16, 225-231.



Obr. 16.

1 - 3 Roštín /okr. Kroměříž/, "Hradisko"; 14 - 18 Kokory /okr. Přerov/, "Hradisko"; 19 - 20 Ústín /okr. Olomouc/.

## PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně,  
sady Osvobození 17/19
- Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
- Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,  
Dr. J. Unger
- Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby : A. Krechlerová
- Na titulním listě : bronzová plastika z Brna - Kozí ul.
- Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské  
základny pracovišť ČSAV v Brně
- Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
- Vydáno jako rukopis : 450 kusů. - neprodejné